

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/221
KARAR NO : 2021/239
KARAR TR : 03/05/2021

ÖZET: 2918 sayılı Kanun'un 36. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılan davanın ADL YARGI YER NDE çözümlenmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : H.Ö.
Davalı : Gaziantep Valili i
Vekili : Av. M.B.A.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Gaziantep Valili i Bölge Trafik Denetleme ube Müdürlü ünçe yapılan denetim sırasında, sürücü belgesi geri alındı ı halde sürücü belgesiz araç kullandı ndan bahisle, davacı adına 22/09/2020 tarihli ve MA-61948677 seri-sıra sayılı Trafik dari Para Cezası Karar Tutana ı düzenlenerek, davacıya 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi uyarınca 2.473 TL idari para cezası verilmi , aynı birim tarafından geçici olarak sürücü belgesi geri alma tutana ı düzenlenmi tir.

2. Davacı, idari para cezası ile sürücü belgesi geri alma tutana ının iptali istemiyle adli yargı yerine ba vuruda bulunmu tur.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

3. **Gaziantep 1. Sulh Ceza Hâkimli inin 02/11/2020 tarihli ve D. . 2020/4420 sayılı kararı** ile, idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri oldu u, 2918 sayılı Kanun'da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmedi i, ancak idari para cezasına konu i lem kapsamında aynı ki i ile ilgili olarak sürücü belgesi geri alma tutana ı da düzenlendi i ve dava konusu edildi i, bu durumda anılan Kanun'un 27/8. maddesi gere ince idari yargının görevli oldu u gerekçesiyle, ba vurunun görev yönünden reddine karar vermi , verilen karar itiraz edilmeden kesinle mi tir.

4. Davacı, bu kez idari para cezasının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmı tir.

B. dari Yargıda

5. **Gaziantep 2. dare Mahkemesi 08/03/2021 tarihli ve E.2020/982 sayılı kararı** ile, 2918 sayılı Kanun ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun hükümleri bir arada de erlendirildi inde, 2918 sayılı Kanun'da öngörülen idari para cezasının Kabahatler Kanunu'nda belirtilen idari yaptırım türlerinden biri oldu u dikkate alındı nda, Kabahatler Kanunu'nun 3.maddesi gere ince idari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümleri, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde görevli mahkemenin

belirlenmesinde dikkate alınca ndan, uyu mazlı a konu idari para cezasına kar ı açılan i bu davanın görüm ve çözümünün, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesinin Kurulu ve leyi i Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyu mazlık Mahkemesine ba vurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyu mazlık Mahkemesince karar verilineye kadar ertelenmesine karar vermi tir.

III. LG L HUKUK

6. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Sürücü belgesi alma zorunlulu u" ba lıklı 36. maddesi öyledir:

"(De i ik : 24/5/2013 - 6487/18 md.)

Motorlu araçların, sürücü belgesi sahibi olmayan ki iler tarafından karayollarında sürülmesi ve sürülmesine izin verilmesi yasaktır.

Araçlar, Yönetmelikte sınıfları belirtilen sürücü belgelerine sahip sürücüler ile çok taraflı anla malara göre sürücü belgesi bulunan veya geçerli uluslararası sürücü belgesi olan ki ilerce sürülebilir.

Buna göre;

a) Sürücü belgesi olmayanların,

b) Mahkemelerce veya Cumhuriyet savcılıklarınca ya da bu Kanunda belirtilen yetkililerce sürücü belgesi geçici olarak ya da tedbiren geri alınanların,

c) Sürücü belgesi iptal edilenlerin,

araç kullanarak trafi e çıktıklarının tespiti hâlinde, bu ki ilere 1.407 Türk Lirası idari para cezası verilir. Ayrıca, aracın sürücü belgesiz ki ilerce sürülmesine izin veren araç sahibine de tescil plakası üzerinden aynı miktarda idari para cezası verilir."

7. Uyu mazlık Mahkemesi, 2918 sayılı Kanun'un 116. maddesi kapsamında araç tescil plakasına göre düzenlenenler dı nda trafik zabıtasınca uygulanan idari para cezalarına kar ı açılan davaları; bu uygulamanın idari ceza kapsamında bulunması; kanunda idari cezalarla ilgili davalarda görevli yargı yerini açıkça belli eden bir hükme yer verilmemesi; bu Kanun'da gösterilen adli cezalara hükmetmekle görevli mahkemeye i aret eden 112. maddeye de herhangi bir atıfta bulunulmama olmas ı kar ısında ve göreve ili kin genel ilkelere göre idari yargının görev alanında görmü tür.

8. 30/03/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3.maddesini de i tiren 06/12/2006 tarihli, 5560 sayılı Kanun'un 31. maddesi öyledir:

"(1) Bu Kanunun;

a) dari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümleri, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmamas ı halinde,

b) Di er genel hükümleri, idari para cezas ı veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır."

9. Anılan Kanun'un "Ba vuru yolu" ba lıklı 27. maddesinin birinci fıkrası öyledir:

"idari para cezas ı ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ili kin idari yaptırım kararına kar ı, kararın tebli i veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on be gün içinde, sulh ceza mahkemesine ba vurulabilir. Bu süre içinde ba vurunun yapılmama olmas ı halinde idari yaptırım kararı kesinle ir."

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

10. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/05/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ından *idari para cezasının iptali istemiyle açılan dava yönünden* görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

11. Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Damı tay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gere i görü ülüp dü ünüldü:

12. Dava, 2918 sayılı Kanun'un 36. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmış tır.

13. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre, Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı; di er Kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayaca ı anla ılmaktadır.

14. Görev kuralları kamu düzenine ili kin oldu undan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak do mayaca ı; bu nedenle, yeni bir kanunla kabul edilen görev kurallarının, geçmi e de etkili olaca ı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

15. Davanın açıldı ı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir kanun ile görevsiz hale gelmi ise, (davanın açıldı ı anda görevli olan ve fakat yeni kanuna göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekece i; ancak, yeni kanundaki görev kuralının, de i ikli in yürürlü e girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanaca ına dair intikal hükümlerinin varlı ı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyece i açıktır.

16. Di er taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış , bu sırada yapılan bir kanun de i ikli i ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmi ise, mahkemenin davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

17. ncelenen uyu mazlıkta, öngörülen trafik para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri oldu u, 2918 sayılı Kanun'da da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmedi i anla ılmış tır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la de i ik 3. maddesinde bu Kanun'un, idari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı belirtildi inden idari para cezasına kar ı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmış tır.

18. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Gaziantep 2. dare Mahkemesince yapılan ba vurunun kabulü ile, Gaziantep 1. Sulh Ceza Hâkimli ince verilen 02/11/2020 tarihli ve D. .2020/4420 sayılı görevsizlik kararının *idari para cezasının iptali istemiyle yapılan ba vuru ile ilgili kısmının* kaldırılması gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVLİ OLDU UNA,

B. Gaziantep 2. dare Mahkemesince yapılan BA VURUNUN KABULÜ ile, Gaziantep 1. Sulh Ceza Hâkimli ince verilen 02/11/2020 tarihli ve D. . 2020/4420 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ *idari para cezasının iptali istemiyle yapılan ba vuru ile ilgili kısmının* KALDIRILMASINA,

03/05/2021 tarihinde OY BİRLİKLE KESİMLER OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
Ükrü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN